

NIEWINNIE (124) *av*

W pisowni łącznej (115), w rozłącznej (9).

Oba e jasne.

comp niewinni(e)j (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde bez cytatu.

1. *Niesłusznie, bez winy, bez powodu; innocenter Mącz, Calag, Calep, Cn; gratis Vulg; immerito Modrz; immerenter Calep; innoxie, nullo merito, sine ulla noxa Cn (113) : BierEz D3; śmierz zaijítee krzyżową dla mego zbawienia niewinnie podiaż rączyles OpecŻyw 135v; Ktem wżiczki rzeczi abo kupye ktore są ktoremv kolwyek Czlowyekv [...] nyewymne [!] zabranu MetrKor 40/818; HistJóz A4v; thy ktorzy nieprawiedliwie sądzą, biorąc dari za ktore skazuią na śmierc niewinnie. WróbŻołt Iv, 118/161; abyś ty to miał na pieczy pomścić się krzywdy niewinnie uciśnionych. RejPs 139, 23v, 92v; SeklWyzn g4v; RejJóz Hv, I3v; Gdi kto kogo niewyńnie zabie a krew niewyńnie wilenie [!]/ grzeży przeciw przykazaniu bożemu SeklKat I2v, Y2, Z [2 r.]; MurzHist C2v; MurzNT 126; raczcie WM [...] KJM o to prosić, abyśmy tej niełaski niewinnie na sobie nie odnosili. DiarDop 119, 119; Wybaś mye od tych co mye tak przeláduyą/ A ktorzy się na mye nyewinnye bunthuyą. LubPs ee4, B5v, G2v, L3 marg; RejWiz 141; Leop 3.Mach 7/6; RejZwierz 74; BibRadz I 286a marg, Ps 7 arg; Kámillus ieden Trybun Rzymfki ktory był wygnan od miáftá niewinnie/ zapomniawży krzywdy fwey/ zebrał okoliczny lud [...] y wyzwolił [...] miáfto od nieprzyiációl. BielKron 122; ty teras ieden nárzekaż/ a což ich kilka tyfięcy ná cię nárzeka/ ktoreś niewinnie o gárdło przypráwił BielKron 202v, 60, 72, 73 [2 r.], 140, 140v (14); Mącz 248d, 373b, 400d; OrzQuin G3 marg; a to mi się zdáła rzecz nacięszlá/ á cierpieć niewinnie GórnDworz C5v, Z8; HistRzym 29v, 86v; RejPos 47v, 336 [2 r.]; BiałKat 173v; GrzegŚm 61; CzechRozm 68v, 166; boć to dáleko lepiej będzie niż gdybyś pięścią zá fzyię dał te^{mu} ktoryć niewinnie leż zádawa [mendacium immerito tuo tibi obiicienti]. ModrzBaz 61, 85v, 109v; SkarJedn 240, 356; Calag 532b; SkarŻyw 107, 372 [2 r.], 391, 546; A ieřliby chciał Krol przeciw iemu woynę niewinnie podnieść StryjKron 672; CzechEp 337, 338 marg; NiemObr 150; KochFr 30; ArtKanc D17v [2 r.]; GórnRozm F2 [2 r.], G3v, I, 12 [2 r.]; boby ci ieszcze nie winniey niz on odnosili ActReg 54, 70, 94, 109; Calep 508a, 539a; Phil L4, S; GórnTroas 72; LatHar 258, 290, 316, 542; Niewinnie tedy haeretykowie kościól S. powfzechny potwarzáią WujNT 332; SarnStat 157, 239 [2 r.], 345, 1315; SiebRozmyśl A3v; VotSzl E2; CiekPotr 16; CzahTr F2.*

W charakterystycznych połączeniach: niewinnie bić, (u)cierpieć (cierpiący) (10), dać gardło (o gardło przyprawić) (2), karać, nabić, obwinić (obwiniony) (3), poginać, pohańbić, poimać (poiman) (2), potępić, potracić, potwarzać (2), poz(y)wać (4), prześladować (2), (o)sądzić (przysądzić) (7), (o)skarżyć (3), skazać, stracić, ściąć głowę, trapić, winić, wygnąć (wygnany) (2), wylać (rozlać, przelać) krew, (krew) wylana) (4), wyzwąć, zabić (zabity) (9), też zadawać, zamordować (2), zdać na śmierć, zginać; niewinnie uciśniony, umordowany.

Szeregi: »niewinnie a nierozmyślnie (a. bez rozmysłu)« (2): RejPos 266v; Iż zápamiętáli ludzie/ niewinnie á bez rozmysłu sądzicie thę panią świętą RejZwierc 201v.

»niesłusznie i niewinnie« (1): A do tego co mowifz/ gdy kogo nie łufznie/ y niewinnie pożywáią? GórnRozm I2.

»niewinnie a potwar(z)nie« (3): A iefliby lie to pokazáło/ iżby pozwány niewinnie á potwarnie był odnieśión/ ma bydź [...] karan wedle Conſtituciiéy *SarnStat* 152, 148, 712.

»winnie albo niewinnie« (1): Tá byłá [*ustawa*] od Arryanow ná S. Anáftázego wczynioná/ ifz kto raz złożony/ winnie álbo niewinnie/ bez Synodowego dozwolenia wroći fię ná fwoię ftoлицę: ten bez wſzytkiego fądu/ potępiony ieſt. *SkarŻyw* 89.

2. *Bez grzechu; integre, probe, sanctissime, cum virtute Cn* (11) : *OpecŻyw* 101; aboczyem ona nyeuynnye yeſt począta włacze boſkyey będącz przed wſzemy uyeky y wſzwytóſzczy *PatKaz II* 78 v, 78; Gdzież będącz/ żył niewinnie bez wſzelkiew skargi ludzkiej *WróbŻóltGlab* A4; BLogofławieni fą ci ktorzy tu niewinnie żywą ná tey drodze żywotá fwego *RejPs* 175; *RejPos* 104v; Czułem gdy w márną trumnę poprzątnełá ciáło/ Ktore przedtym niewinnie ná ſwiećie mieſzkáło. *WisznTr* 10, 7.

W charakterystycznych połączeniach: niewinnie zachować (2), *żyć* (5); *niewinnie poczęty* (2).

Szeregi: »niewinnie, przez grzechu« (1): yfz yego myłá matką zachoual w yey począczyu nyeuynnye przeſz grzechu *PatKaz II* 72v.

»sprawiedliwie a niewinnie« (1): Bo iefli fprawiedliwie á niewinnie żyć będziemy/ Bog przebywáć będzie fnámi. *HistRzym* 3v.

»niewinnie i ſwiećie« (1): a przeto oſprauyedlyuye (y fzlwfznye) tą panną tako nyeuynnye y fzwyaęzye W yey począczyu pan bog zachoual *PatKaz II* 68v.

Synonimy: 1. *niesłusznie*; 2. *cnotliwie, obyczajnie, pobożnie, sprawiedliwie, uczciwie*.

Cf **BEZWINNIE, WINNIE**